

TUDÁSTÁR

A beszoktatás módszertana

Szocializálódás a családból
a bölcsődébe

Kiadja: Magyar Bölcsődék Egyesülete, 2022.

Kiadásért felel: Hegedűsné Végyári Katalin

*Gyermekekkel foglalkozni minden
bizonnyal a leghálásabb munka,
ami a földünkön osztályrészünkről
jutott, de saját tökéletességünket
is ez mozdítja előre.*

BRUNSZVIK TERÉZ

Bevezetés

A módszertani ajánlás valamennyi bölcsődei ellátásra (bölcsődére, mini bölcsődére, munkahelyi bölcsődére, családi bölcsődére) vonatkozik, azzal a kitételrel, hogy az egyes ellátási formák sajátosságainak megfelelően szükséges alkalmazni.

A gyermek első természetes közege a család. A család-, a családtagok - elsődlegesen a gyermek alapvető szükségleteit kielégítő személy, aki általában az anya -, segíti a csecsemőt és a kisgyermeket a környezethez való alkalmazkodásban, a testi- lelki egyensúly biztosításában. Ennek az egyensúlynak a megléte alapvető szüksége a kisgyermeknek, ami az egyéni bánásmóddal, a gyermek jelzéseinek megfelelő értelmezésével és arra adott reakcióval, az egy személyhez fűződő szoros kapcsolattal tartható fenn. Ez a 3 év alatti gyermek számára biztonságot ad, általa a gyermek körüli világ érdekes, felfedezni való környezetté válik, ahol bátran lehet vizsgálódni, tapasztalatokat gyűjteni.

Napjainkban gyakran a bölcsőde a család után a következő nevelési szintér, amely családbarát intézményként **hozzájárul a családok életminőségének javításához,** a szülők **munkavállalási esélyeinek növeléséhez.** A kora gyermekkori intervenció szemléletét követve, inkluzív neveléssel **biztosítja az esélyegyenlőséget.**

A gyermek egészséges fejlődésmenetét fenntartva, az intézményen belül a **saját kisgyermeknevelő** az aki, a szülő **partnere a nevelésben** és távolléte alatt biztosítani tudja a gyermek számára az egyéni bánásmódot.

A kisgyermek és a kisgyermeknevelő között fokozatosan kialakuló érzelmi kapcsolat segíti a gyermeket és a családját a bölcsődei élet kezdetétől. A kisgyermeknevelő lehetőséget biztosít a család számára a napirend, a bölcsődei intézmény egyedi sajátosságainak megismerésére. A család szabályainak közelítése az intézmény szabályaihoz segíti a gyermeket az alkalmazkodásban, így a hasonló időben történő azonos események biztonságot adnak számára. Ebben a korban a gyermekekre még nagyon erősen hatnak a szülők érzelmei, és megérzik, ha a szülő részéről bizonytalanságot tapasztalnak. Az elengedés mindig nagyon nehéz, az addig biztos pontok a gyermek életében megváltoznak, számára ismeretlen felnőttekkel, gyermekekkel kell együtt lennie, és alkalmazkodnia.

A kisgyermeknevelőnek is szüksége van arra, hogy megismerje a gyermeket és családját, azaz szociokulturális hátterét, továbbá a gyermek eddigi egészséges fejlődését biztosító szokásrendszert. Ezt a kezdeti időszakot segíti a bölcsődei BESZOKTATÁS.

A Bölcsődék Országos Módszertani Intézete 1979-ben módszertani levelet adott ki a bölcsődés gyermekek adaptációjának megkönnyítésére. 1984-ben pedig egy kiegészítő útmutatót „Szülővel történő fokozatos bölcsődei beszoktatás” címmel. Mind a módszertani levél, mind az útmutató elsősorban a bölcsődei szakembereknek ad részletes támpontokat a gyermekek beilleszkedésének segítésére vonatkozóan. **Ezzel a szakmai anyagunkkal szeretnénk- a társadalmi és környezeti hatásokra reagálva - az előző módszertani levelek tartalmát kiegészíteni, módosítani.** Napjaink kiemelkedő társadalmi jelensége, ami a bölcsődei szakemberek számára is kihívást jelent a generációváltás. A kisgyermeknevelők és a szülők gyakran különböző generáció tagjai. A különböző generációk értékrendjei eltérőek, ezek az eltérések, változások kihatnak a bölcsődei nevelő munkára is. Ahhoz, hogy a család és bölcsőde között partneri együttműködést alakíthassunk ki, meg kell ismernünk a különböző szülői generációk jellemzőit és ehhez igazítani a kisgyermeknevelői attitűdöt, melyhez új kommunikációs stratégiák alkalmazása válik szükségessé. Az alapértékek tisztelete, a gondozás-nevelés elődeink által megalkotott tézisei mellett, a változásokra rugalmasan reagálva szükség van a megújulásra.

A beszoktatás személyi rendszertényezői

Mielőtt rátérnénk a beszoktatás gyakorlatára, nézzük meg a beszoktatás résztvevőinek - gyermek, szülő, kisgyermeknevelő – szemüvegén keresztül, hogy miről is szól ez az időszak az ő szemszögükből.

A kisgyermek

A bölcsődébe kerülő kisgyermek életében egy sajátos helyzet jön létre. Az eddig kialakult rutinok egy része továbbra is működő képes marad, de a közösségbe kerülés hoz magával olyan élethelyzeteket, amihez alkalmazkodnia kell.

VÁLTOZÁSOK:

- a szülőtől való részleges elválás
- „saját kisgyermeknevelővel”, a bölcsődei dajkával és a csoporttársaival új kapcsolatok alakítása
- tájékozódás egy új tárgyi környezetben
- megváltozik az eddig kialakult napirendje vagy a napirendjének egy része
- igényeinek, szükségleteinek kielégítése nem mindig történik meg azonnal

Ezekre a **hatásokra** a kisgyermek természetes módon **sajátos idegrendszeri és viselkedésbeli változásokkal** reagál, melyek szomatikus és pszichés formában nyilvánulhatnak meg. A gyermek reakciójára hat a szülő érzelmi állapota, nevelési stílusa, viszonyulása a bölcsődéhez, a beszoktatás előkészítése, a szülővel történő nevelői partneri viszony hiteles kialakítása a kisgyermeknevelő részéről.

A **szülői jelenléttel**, a **fokozatosság módszerének** alkalmazásával, valamint a **szakmai alapelvek figyelembevételével** történő beszoktatás során, a gyermek fokozatosan megtapasztalja, hogy bízhat abban a felnőttben, aki a bölcsődében gondozza-neveli.

Az, hogy a gyermek **adaptációja** hogyan zajlik, milyen hosszú időt vesz igénybe, mennyire megterhelő a számára és milyen fajtájú és erősségű jelzésekkel jár, számtalan további egyéb **tényező függvénye:**

- a gyermek életkora
- addigi élettörténete
- addigi fejlődése
- fejlettségi szintje
- egészségi állapota
- szociokulturális környezete

Ezek a tényezők **megnehezíthetik**, vagy **megkönnyíthetik** a bölcsődei **adaptáció folyamatát**. Éppen ezért a kisgyermeknevelőnek az adaptáció egész folyamatában figyelemmel kell lennie ezekre, – tudnia kell az elválás életkori sajátosságainak reakció mechanizmusait, a gyermek fogantatásától a bölcsődébe kerüléséig a fejlődéstörténetét, szükséges felmérnie a gyermek egészségi állapotát és fejlettségi szintjét, meg kell ismernie a nevelésének, gondozásának körülményeit.

A szülő

Ahogy a gyermek reakciói az új élethelyzetre, a szülőben felmerülő kétségek is természetesek a család egy új életciklusában.

„A családi élet folytonos változások összehangolásának művészete. A családi életciklusokban bekövetkező változások előre tudhatók, fel lehet rájuk készülni, ezért „normál krízisnek” tekinthetők”. (Komlósi P. 1989)

Okai: - újfajta belső szükségletek várnak kielégítésre - újfajta külső elvárásokhoz kell alkalmazkodni.

FELOLDÁSÁBAN SEGÍT:

- Ha a szülő minél jobban **megismerheti** azt a miliót – tárgyi-, személyi környezetet, nevelési, gondozási elveket - ahová gyermekét viszi.
- Aktív **részese lehet gyermeke bölcsődei mindennapjainak** már a kezdetektől – a beszoktatás alatt a kisgyermeknevelővel közösen beszél meg a beszoktatás menetét, illetve következő nap tervezett történéseit, rendszeres és részletes tájékoztatást kap a gyermek egyedül töltött idejének történéseiről.
- Tapasztalja, hogy nemcsak gyermekét, hanem őt is **segíti kétségeinek feloldásában tanácsaival, tapasztalataival a kisgyermeknevelő.**
- A **partneri kapcsolat** és a környezet megismerésén túl fontos az is, hogy a gyermek leendő kisgyermeknevelője is minél jobban megismerhesse a gyermeket és azon keresztül a családot, aki a gyermeket neveli. A családra mint rendszerre tekintsen.

A kisgyermeknevelő

A kisgyermeknevelő az **adaptáció folyamatának segítője**, ezért meghatározó, hogy milyen nevelői attitűddel, szakmaisággal viszonyul a gyermekhez, a szülőkhöz. Szakemberként nagymértékben megkönnyítheti, illetve meg is nehezítheti az adaptációt.

A gyermek szorongását az új helyzetben nem lehet kiküszöbölni, de az átmenetet, beilleszkedést, alkalmazkodást meg lehet számára könnyíteni. A szülővel együttműködve, ez az ő feladata.

A kisgyermeknevelő akkor tud az adaptációs folyamat hiteles támogatója lenni, ha **szakmailag felkészült**, megfelelő tudással és tudatossággal rendelkezik. A szakmai tudatosság magában foglalja a szakmai alapelvek, minimumfeltételek ismeretét, a mindennapi gyakorlatban alkalmazásuk képességét, ami egyfajta szakmai szabadságot is jelent, de a szakmai szabadság mellett szakmai felelősség is jelen van.

Szakmai szabadság

A szakmai szabadság, a szakmai tevékenység rugalmasságát jelenti bizonyos keretek között. A kereteket egyrészt a megvalósítandó szakmai alapelvek adják:

- a család rendszerszemléletű megközelítése
- a koragyermekkorai intervenciók szemlélet befogadása
- a családi nevelés elsődleges tisztelete
- a kisgyermeki személyiség tisztelete
- a kisgyermeknevelő személyiségének meghatározó szerepe
- a biztonság és a stabilitás megteremtése
- fokozatosság megvalósítása
- egyéni bánásmód érvényesítése
- gondozási helyzetek kiemelt jelentősége
- a gyermeki kompetenciakésztetés támogatása

MÁSRÉSzt A BESZOKTATÁS ELEMEINEK FIGYELEMBEVÉTELE:

- „saját kisgyermeknevelő” rendszer
- együttműködés, rugalmasság
- az egység kisgyermeknevelőinek összehangolt beszoktatási terve,
- időtényező

Szakmai felelősség

A szakmai felelősség a kompetenciahatárok ismeretében, együttműködésben, a nevelőmunka tudatos tervezésében, szervezésében, megvalósításában és értékelésében nyilvánul meg.

*Minden ember
egy megismételhetetlen csoda,
és a hozzá vezető
útnak is csodának kell lennie.*

ERICH FROMM

A beszoktatás módszere

Szülővel együtt történő fokozatos beszoktatás

Az Alapprogramban megfogalmazott céljainknak megfelelően, a **gyermek fokozatosan, szülővel együtt történő beszoktatás módszerével illeszkednek be a bölcsődei közösségbe**. Többségében az anya az, aki a gyermeket beszoktatja, de a lehetőség adott, hogy más családtag is végezhesse a beszoktatást. Az utóbbi pár év gyakorlati tapasztalata, hogy az édesapák egyre intenzívebben vesznek részt ebben a folyamatban.

Elfogadhatatlan gyakorlat a **szülő nélkül** történő fokozatos beszoktatás, ami kizárólag rendkívül indokolt, egyedi helyzetben tervezhető, és a szülő vagy más családtag súlyos betegsége, krízise esetén fordulhat elő. Ebben az esetben törekedni kell arra, hogy lehetőség szerint a gyermekhez közelálló felnőtt részt tudjon venni a beszoktatás folyamatában. A beszoktatás előkészítése kiemelt jelentőségű, amely a személyes találkozástól az online beszélgetésen át a családi krízishez igazodó kommunikációs módszereknek teret adva nyújtson lehetőséget a kisgyermeknevelőnek, hogy megismerhesse a gyermeket, annak szokásrendszerét, így némileg csökkentve az adaptációs reakciókat. Indokoltságát dokumentálni szükséges a Gyermekfejlődési dokumentáció – Fejlődési napló „A gyermek beszoktatásának összefoglalása” részben.

ÖSSZEGEZVE A GYERMEK ADAPTÁCIÓJÁT SEGÍTIK :

- a család és a bölcsőde kölcsönös együttműködése
- a gyermek mélyebb megismerése
- hasonló nevelési- és gondozási feltételek megteremtése
- fokozatok bevezetése
- a szülő aktív közreműködése

A beszoktatás gyakorlata

A beszoktatás a bölcsődei ellátás legérzékenyebb időszaka. Ebben az időszakban alakulnak és alapozódnak meg a bizalmi kapcsolatok gyermek és kisgyermeknevelő, szülő és kisgyermeknevelő között, melyek a további együttműködés alapját képezik. Ekkor finomra hangolódik a bölcsőde és a család kapcsolata.

A **beszoktatás a kisgyermeknevelő feladata**. A szülővel történő fokozatos beszoktatás - **általában minimum két hét**, de a **gyermek egyéni reakciójától függően lehet hosszabb** is pl.: a nehezen alkalmazkodó gyermeknél tervezhet a kisgyermeknevelő hosszabb beszoktatást, de a túl hosszú nyúló (4 hétnél több) patronálás következménye a nehezebb leválás.

A beszoktatás **történhet bármely napszakban**, akár **csoportszobában**, akár **az udvaron**, azonban **lényeges**, hogy **azonos időben csak egy szülő szoktassa gyermekét a kisgyermeknevelőhöz**.

A **beszoktatás alatt** a **munkarend**et úgy kell kialakítani, hogy a kisgyermeknevelő a szülő bölcsődei tartózkodása idején figyelemmel kísérhesse a szülő - gyermek kapcsolatát és minél több információt szerezhesen a gyermek nevelésével, gondozásával kapcsolatosan. A munkarendben törekedni kell arra, hogy a beszoktatás két hetében minden nap a saját kisgyermeknevelő fogadja a gyermeket.

Ez az időszak alapozza meg a családi és bölcsődei nevelés összhangját, mivel a gyermek egészséges személyiségfejlődésének alapja, hogy a bölcsődei nevelés a családi nevelésre épüljön, annak kiegészítőjeként szolgáljon.

Családból bölcsődébe kerülés ajánlott folyamata

A beszoktatás folyamata három részből áll, a beszoktatás előkészítéséből (tervezéséből és szervezéséből), magából a beszoktatásból (megvalósítás) és annak lezárásából (értékelés).

A BESZOKTATÁS ELŐKÉSZÍTÉSE – TERVEZÉS ÉS SZERVEZÉS

– Jelentkezés a bölcsődébe – első interjú (beszélgetés a szülővel)

Az első interjú alkalmával a bölcsődevezető, mini bölcsődében a szakmai vezető kisgyermeknevelő:

- tájékozik a bölcsődei felvételi igény körülményeiről
- a gyermek eddigi életéről, fejlődéséről, családi körülményeiről
- tájékoztatást ad a bölcsődei felvétel rendjéről, ismerteti a bölcsődei életet, házirendet, napirendet, a beszoktatás módját

– Bölcsőde-kóstolgató – A kisgyermek a szülővel egy játékos délelőtt vagy délután keretében ismerkedik a bölcsőde személyi-tárgyi környezetével.

– Szülői értekezlet

– Beszoktatási és családlátogatási terv készítése – a bölcsődei csoportban mindig egy adott nevelési évre vonatkozóan a családlátogatást és a beszoktatást tervezni kell. Célszerű, ha a kisgyermeknevelő beszoktatási és családlátogatási tervet készít, a szülőkkel történt megbeszélést követően és rögzíti a csoportnapló „Csoportindító beszélgetés” részébe, hogy melyik gyermek mikor kezdi meg a beszoktatást és melyik családdhoz mikor megy családlátogatásra.

– Kapcsolatfelvétel a családdal kapcsolatban álló más szakemberekkel, pl. a területi védőnővel, gyermekorvossal, családgondozóval, gyógypedagógussal stb. – a kisgyermeknevelő a szülőkkel történnő beszélgetést követően tájékozik a szakemberektől a gyermek bölcsődei ellátását igénylő speciális helyzetekre vonatkozóan. (Ez a lépés kimaradhat, ha nincs olyan különleges helyzet, ami igényli a más szakemberekkel való konzultációt, kapcsolattartást.) A megbeszélte tapasztalatokat rögzíti a Gyermekfejlődési dokumentáció – Bölcsődei törzslap „Anamnézis” részébe.

– Családlátogatás – a kisgyermeknevelő a beszoktatást megelőzően meglátogatja a családot a gyermek otthonában. A családi élet az emberek intim szférájához tartozik, ezért a családlátogatás lehetőségének megbeszélésekor, az időpont megválasztásakor tiszteletben kell tartani a család igényeit.

A családlátogatás lehetőséget biztosít arra, hogy a kisgyermeknevelő minél jobban megismerje a gyermeket és családját, ne csak a szülő elmondása alapján tudjon meg információkat a gyermekről és a családtagjaival való kapcsolatáról, hanem meg is tapasztalhatja azt:

- Láthatja a gyermek helyzetét a családjában - megfigyelheti a szülő és a gyermek kapcsolatát, mennyire figyelnek egymásra, a szülő észreveszi-e a gyermek jelzéseit, ha igen hogyan reagál rájuk; a gyermek mennyire működik együtt a szülővel; hogyan kommunikálnak egymással; milyen a család nevelési légköre, milyen módszerekkel nevelik a gyermeket; milyen a család szociális- és kulturális ellátottsága.
- Minél többet megtudhat a gyermek fejlődésének legfontosabb állomásairól, érzelmi, szociális kapcsolatairól, szokásairól, igényeiről, szükségleteiről.

A család - gyermek megfigyelése mellett a kisgyermeknevelő is ad részletesebb információkat a bölcsődei életről: pl. a beszoktatás menetéről, az ezzel kapcsolatosan felmerülő problémákról; a napirendről; játék lehetőség biztosításáról; az intézményes nevelésről, gondozásról stb.

- Tapasztalatait rögzíti a Gyermekfejődési dokumentáció – Fejlődési napló „Családlátogatás dokumentálása” részbe.

BESZOKTATÁS - MEGVALÓSÍTÁS

- **kisgyermeknevelő:** A fokozatos beszoktatás legfontosabb tényezője. A bölcsődében a „saját kisgyermeknevelő rendszer” teszi lehetővé, hogy a gyermek életkori sajátosságának megfelelően egy személlyel szoros kapcsolatot alakíthasson ki. Így a „saját kisgyermeknevelő” lesz az, aki anyja távolléte idején biztonságot, védelmet nyújt a számára. Lényeges szakmai szempont, hogy a bölcsődébe kerülés első napjától az óvodába való átmenetig ugyanaz a kisgyermeknevelő nevelje, gondozza a gyermeket a szülő távollétének ideje alatt.
- **kölcsönös bizalom:** ha a szülő és a kisgyermeknevelő bíznak egymásban, a gyermek is bízni fog abban, hogy a szeretet személy távolléte esetén is biztonságban érezheti magát. Ezt a bizalmat a kisgyermeknevelő:
 - a családdal való együttműködéssel
 - a szülő számára a bölcsőde életébe való betekintés, biztosításával (a kisgyermeknevelő munkáját látva és tapasztalva)
 - a rendszeres, kölcsönös tájékoztatással, megbeszélésekkel
 - a szülő bevonásával a gyermek bölcsődei életébe
 - véleményének kikérésével érheti el
- **fokozatosság:** a gyermek fokozatosan ismeri meg új környezetét és tanul meg tájékozódni benne.
 - A szülő az, aki az új környezetet megismerteti gyermekével. A gondozást, a gyermek szükségleteinek kielégítését az első napokban a szülő végzi. Így a gyermek szülőjével együtt ismerkedik az új tárgyakkal és szokásokkal. A kisgyermeknevelő megfigyelőként van jelen, tapintatosan a gyermek kezdeményezését megvárva veszi fel vele a kapcsolatot. Célszerű úgy szervezni az időpontokat, hogy minden gondozási tevékenységre sor kerülhessen, így a kisgyermeknevelő ezeket is mind meg tudja figyelni. A gyermek reakcióit figyelembe véve 4-5 napon belül a kisgyermeknevelő fokozatosan átveszi, a szülőtől a gondozási tevékenységeket, de a szülő még jelen van.
 - A második héttől a gyermek fokozatosan egyre több időt tölt a szülő nélkül a bölcsődében, míg a második hét végére már az egész napja a bölcsődei napirend szerint zajlik.
- **időtényező:** azt jelenti, hogy napról napra fokozatosan növeljük a bölcsődében a szülővel és egyedül eltöltött időt. Az időtényező fokozatos növelése, az újra találkozások ismétlődése kiépítik a gyermekben az időszakos elválás élményét, a biztonságot.

Az egész adaptációs folyamatot, a gyermek reakciója határozza meg! Akkor támogatja megfelelően a gyermek beilleszkedését az új környezetbe az adaptációs folyamat, ha azt az adott gyermekre hangoljuk! Szakmai ajánlásunk a gyermekek bölcsődei beszoktatására vonatkozóan keretet biztosít. Iránymutatásnak megfelelő, de mindig szükséges a szakembernek végig gondolni, hogy mely részeken van szükség rugalmasságra.

A BESZOKTATÁS LEZÁRÁSA - ÉRTÉKEKÉLÉS

Az értékelés írásban és szóban történik. A beszoktatás folyamatáról, az eseményekről a kisgyermeknevelő napi írásos feljegyzést vezet a csoportnapló „Napi események” részében. A beszoktatás végén összefoglalót készít, melyben összegzi a beszoktatás történéseit és rögzíti a Gyermekfejlődési dokumentáció – Fejlődési napló „A gyermek beszoktatásának összefoglalása” részben.

A beszoktatás lezárásaként szülőcsoportos beszélgetést szervezhetünk, illetve a beszoktatást követő két hónap múlva egyéni beszélgetés kezdeményezhető a szülővel, melyben a szülő és a kisgyermeknevelő megbeszéli a beszoktatás menetét, hol tart a gyermek a fejlődésben és mik lesznek azok a fejlődést támogató irányvonalak, amivel a továbbiakban közösen támogatják a gyermek fejlődését. A beszélgetések rövid tartalmát a kisgyermeknevelő rögzíti a Gyermekfejlődési dokumentáció – Bölcsődei törzslap „Feljegyzés egyéni beszélgetésről” részébe.

Folyamat minta

1. HÉT

Napok	Időtartam	Szülő	Kisgyermeknevelő
1. nap	10:00– 11:00 óráig 1 óra	Gyermekével érkezik a bölcsődébe, ismerkednek a tárgyi és személyi környezettel.	A családtag és a gyermek fogadása játékidőben. Megfigyeli az egyéni sajátosságokat, a gyermek szokásait, szülői attitűdöt.
2. nap	9:30– 11:00 óráig 1,5 óra	Gyermekével érkezik a bölcsődébe, megkínálja tízóráival, a gondozási tevékenységeket végzi.	Figyeli a szülőt gyermeke gondozása közben, érdeklődik, folyamatosan törekszik a kapcsolatfelvételre a gyermekkel.
3. nap	9:00 – 11:00 óráig 2 óra	Gyermekével érkezik a bölcsődébe. A szükséges gondozási műveleteket a szülő végzi, de a kisgyermeknevelő a gondozási műveletek kezdeményezésével, nyit a gyermek felé.	Figyeli a szülőt gyermeke gondozása közben, ha a gyermek együttműködő egyes gondozási tevékenységeket átvesz a szülőtől. Tízórait kínál.
4. nap	9:30 – 12.00 óráig 2,5 óra	Gyermekével érkezik a bölcsődébe, a gondozási tevékenységek egy részét ő végzi, de már egyre többet átad a kisgyermeknevelőnek. A délelőtti folyamán egy rövid időre (10–20 perc) elköszön a gyermektől, majd a csoportból kilép, de a közelben marad, így a gyermek reakciójától függően visszahívható. Ebéddel kínálja gyermekét, majd hazamennek.	Figyeli a szülőt gyermeke gondozása közben, de már egyre több gondozási tevékenységeket átvesz a szülőtől. Tízórait kínál. Megfigyeli a gyermek étkezési szokásait, a szülőt segíti az elválásban, a bölcsődei élet megismerésében.
5. nap	9:00 – 12.00 óráig 3 óra	Gyermekével érkezik a bölcsődébe, a gondozási tevékenységeket a szülő jelenlétében a kisgyermeknevelő végzi, a szülő jelenléte biztonságot nyújt a gyermeknek. A délelőtti folyamán egy rövid időre (0,5 – 1 óra) elköszön a gyermektől, majd a csoportból kilép, de elérhető, ha a gyermek érzelmi állapota miatt szükséges, akkor bármikor visszahívható. Ebédnél a csoportszobában tartózkodik, majd megmutatja a gyermekének a jellel ellátott fektetőjét.	A gondozási tevékenységeket teljes egészében átveszi a szülőtől. A szülő távozását követően megnyugtató, támogató odafordulással segíti a gyermeket az elválásban. A gyermeket a szülő jelenlétében ebéddel kínálja. A szülőnek referál a távolléte alatt történt eseményekről.

FELHASZNÁLT IRODALOM

1. A bölcsődei nevelés, gondozás országos alapprogramja – 2020.
2. A szülővel történő fokozatos bölcsődei beszoktatás. Kiegészítő útmutató a fokozatos beszoktatás c. módszertani levélhez. Egészségügyi Szakdolgozók Központi Továbbképző Intézete. Budapest, 1984.
3. Besenyei Lajos: Múlt és jövő – statisztika és előrejelzés, Statisztikai Szemle, 89. évfolyam 10-11. szám. Statisztika Kiadó, Budapest, 2011.
4. Bimbó Zoltánné: Beszoktatás, adaptáció, In: Szemelvények a kisgyermeknevelés köréből 2. Szerkesztette: Dr. Nyitrai Ágnes. Kaposvári Egyetem Pedagógiai Kar, Kaposvár, 2015.
5. Bölcsődék minőségfejlesztési szakmai kézikönyve. Kézirat, 2009.
6. Dr. Fehér Irén – Dr. Lappints Árpád: Pedagógiai fogalomtár. Comenius Bt., Pécs, 1998.
7. Komlósi Piroska: A család támogató és károsító hatásai a családtagok lelki egészségére. Animula, Budapest, 1997.
8. Magyar Bölcsődék Egyesülete Pedagógusok, Pszichológusok Szakmai Tagozata: Család – bölcsőde kapcsolat. Módszertani levél. Kézirat, 2007.
9. Módszertani útmutató a kisgyermekről vezetett szakmai dokumentáció vezetéséről bölcsődék, mini bölcsődék részére. Budapest, 2019.
10. Tari Annamária: Y generáció. Jaffa Kiadó, Budapest, 2010.

2. HÉT

Napok	Időtartam	Szülő	Kisgyermeknevelő
6. nap	8:30 – órától	Gyermekével érkezik a bölcsődébe, a gondozási tevékenységeket a kisgyermeknevelő végzi. A délelőtti folyamán hosszabb időre (1 – 2 óra) elköszön a gyermektől, de elérhető marad. Ebédnél a csoportban tartózkodik, majd ő fekteti le és altatja a gyermekét, ébredésénél jelen van.	A gondozási tevékenységeket teljes egészében átveszi a szülőtől. A szülő távozását követően biztonságot nyújtva segíti a csoportba történő beilleszkedését. A szülőnek beszámol a délelőtti történésekről.
7. nap	8:00 – órától	Gyermekével érkezik a bölcsődébe, megkínálja a gyermeket reggelivel, majd elköszön és elmegy. Ebéd után érkezik a gyermekért és segíti az altatásban.	A szülő távozását követően segíti a gyermeket, végzi a gondozási tevékenységeket. Alváskor megfigyeli a gyermek alvási szokásait.
8. nap	8:00 – től	Gyermekével érkezik a bölcsődébe, kézmosás után bekíséri a csoportszobába, majd elköszön. Bölcsődén kívül tartózkodik. A kisgyermeknevelő fekteti le a gyermeket, ébredésnél a szülő jelen van. Uzsonnával kínálja.	A szülő távozását követően figyel a gyermek szükségleteire, gondozási tevékenységeket végez. Ebéd után megpróbálja lefektetni a gyermeket, ha nem sikerül a szülő segítségét kéri.
9. nap	8:00 – től	Gyermekével érkezik a bölcsődébe, kézmosás után bekíséri a csoportszobába, majd elköszön. Ébredésre érkezik. Uzsonnával kínálja.	A szülő távozását követően, egész nap ő gondozza – neveli a gyermeket. A napi történésekről beszámol a szülőnek.
10. nap	8:00 – től	Gyermekével érkezik a bölcsődébe, kézmosás után bekíséri a csoportszobába, majd elköszön. Abban az időben érkezik, amikor a gyermek haza fog menni. Ez az időpont lehet ébredés vagy uzsonna után, a család igényeihez igazodva.	A szülő távozását követően annak érkezéséig a gyermek egyéni szükségleteit és a napirendet figyelembe véve látja el a gyermeket. A nap eseményeiről tájékoztatást ad a szülőnek.

A fenti beszoktatás minta, tájékoztató jellegű, a bölcsődei ellátás alapelveire épülve ad egy általános kiindulópontot, amelynek talaján a beszoktatás gyermekhez igazodó menete tervezhető. Fontos kiemelni, hogy éppen ezért nem minden gyermek esetében lehet alkalmazni, tekintettel arra, hogy az elválást és a beilleszkedést számos tényező befolyásolja. A gyermek reakcióit figyelve naponta a szülő és a kisgyermeknevelő megbeszéli a beszoktatás következő lépéseit.

MAGYAR BÖLCSŐDÉK EGYESÜLETE

1119 Budapest, Tétényi út 46-48.

www.magyarbolcsodek.hu

Kiadásért felel: Hegedűsné Végvári Katalin

Minden jog fenntartva © Magyar Bölcsődék Egyesülete, 2022